

for Enkelte paa de andres Vegne at udføre Forretninger i en vis Deel af Sognet. Jeg skal bemærke, at der er Sogne, som ere langt stærkere befolkede end det, her blev nævnt. Tilsjød Sogn i Nordsjælland har imellem 7 og 8000 Indvaanere, og i dette Sogn har, saavidt jeg veed, Nødvendigheden allerede medført en Fordeling af Forretningerne mellem de enkelte Sogneforstandere, afvigende fra den Fordeling, der ellers finder Sted i de almindelige Sogne. Jeg kan nu ikke skjønne, at det er overskødigt, jeg troer endog, at det er ret hensigtsmæssigt, om der i et saadant Sogn blev et fast Regulativ, som Amtsrådet approberede. Det kan vel være, at det Samme for Liden kunde ordnes ad administrativ Vej ved en Forestilling til Indenrigsministeriet; men jeg troer ogsaa, at det er et Fortrin, at det ifølge denne Paragraph nu skal kunne see med Amtsrådets Samtykke. Jo oftere de locale Autoriteter selvstændigt kunne afgjøre slige Spørgsmaal, desto bedre er det efter min Anskuelse.

Lundsteen: Jeg kan ikke tilbageholde den Udtaalelse, at det foreliggende Lovforslag langt fra tiltaler mig, og jeg maa i saa Henseende henholde mig til mine Øtringer under den sidste Sæstion, da omtrent et lignende Lovforslag her blev behandlet. Jeg har fundet og finder endnu, at de, der yde det største Bidrag til Sognets Udgifter, bør ogsaa have en overveiende Indflydelse paa de communale Sagers Bestyrelse, uden at jeg derfor vil paatage mig nøiere at bestemme de Regler, hvorefter en saadan Rettighed burde tildeles den enkelte Mand. Det er dog, naar man vil hente et Exempel fra andre Livsforhold, idetmindste ikke ganske ubørt, at de, der ere Actionairer i et eller andet Foretagende, ogsaa have Stemmer, naar det kommer an paa at bedømme, hvad der hører til Samsundets Interesse, i Forhold til det Indbud, de have gjort af Capital. Men jeg forbigaaer nu dette og henvender Opmærksomheden deels paa den Stilling, som Sognepræsten nu vil komme til at indtage i Sogneforstanderskabet, og deels paa den Valgmaade, som nu skal finde Sted af Sogneforstanderskabernes Medlemmer.

Jeg har allerede flere Gange hørt den Be-

mærkning, at det nytter kun lidet, at fremsætte de Indvendinger, man i en eller anden Retning har at gjøre mod Forslaget, thi det frugter dog ikke, men jeg vil atter her tage en Lignelse andetsteds fra. Ligesom en Dommer vistnok ikke bør afgive Dom i en Sag, før den er plaideret fra begge Sider, og han har hørt, hvad der kan fremsøres pro og contra, saaledes vil jeg ikke sige, om jeg stemmer for eller imod Forslaget, før Debatten er bragt til Ende. Hvad nu Præstens Stilling i Sogneforstanderskabet angaaer, da vnder jeg ikke nogensomhelst Prøvsform for ham, „enten det Hele eller Intet“. Naar jeg siger Intet, det er, at han aldeles skulde være udelukket fra Sogneforstanderskabet, da maa jeg efter den Erfaring, jeg dog har havt i en Række Aar, bemærke, at Præstens Nærverelse i Sogneforstanderskaberne vanskelig vil kunne undværes, hvad enten man seer hen til Skolevæsenet eller til Fattigvæsenet. Jeg vil ingenlunde faste nogen Skygge paa den Grad af Oplysning, som i de sidste 12—14 Aar kan have udbredt sig i Landdistricterne, men jeg anseer det dog for temmelig vist, at der er mange Sogne, hvori man vanskelig vil finde Nogen, som er istand til at udføre disse Forretninger forsvarligt. Derfor kan jeg ikke erkjende, at Sognepræsten aldeles skulde kunne undværes, men paa den anden Side maa jeg tilstaae, at det er en høist besynderlig Stilling, han nu kommer til at indtage; han kommer, saa at sige, til at sidde paa Dørtærskelen til Forstanderskabets Forsamlingsværelse. Der er nogle Forretninger, i hvis Forhandling han skal deeltage, medens han er udelukket i andre; men jeg troer, at Enhver, der har deeltaget i Forhandlingerne i et Sogneforstanderskab, vil tilstaae, at det er vanskeligt at stielne med Nøiagtighed, hvad der hører under Fattigvæsenet, og hvad der hører under Skolevæsenet, eller under Veivæsenet eller under de mangfoldige andre Sager, som skulle behandles i Sogneforstanderskaberne. Der kan mange Gange være en eller anden Sag, som falder ind under flere Brancher, det kan ofte være Tilfældet, at, naar der er Spørgsmaal om Udredelse af en eller anden Udgift til Fattig- og Skolevæsenet, at Præsten da vil være ilde farten ved at afgive sin Stemme, just